

Na podlagi 29. člena in ostalih določb Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21; v nadaljevanju besedila: ZZrID) in Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22; v nadaljevanju Uredba), Upravni odbor Pedagoškega inštituta na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju Znanstvenega sveta Pedagoškega inštituta sprejema naslednji

AKT PREJEMNIKA STABILNEGA FINANCIRANJA

1. člen

(predmet)

(1) Z Aktom prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju besedila: Akt) se določa način upravljanja sredstev za stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ob upoštevanju določil ZZrID, normativov in standardov, ki jih sprejme vlada, in splošnega akta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju besedila: ARRS).

(2) Ta Akt vsebuje določila o:

- I. opredelitvah stabilnega financiranja;
- II. financiranju in finančnih elementih raziskovalnih programov;
- III. postopkih evalvacije in spreminjanja obstoječih raziskovalnih programov ter oblikovanja novih raziskovalnih programov;
- IV. sestavi programskih skupin in načinu njihovega spreminjanja;
- V. upravljanju in evalvaciji infrastrukturnega programa;
- VI. razvojnem stebru financiranja;
- VII. programu nacionalnih raziskav;
- VIII. financiranju neprekinjenosti dela med posameznimi projekti;
- IX. izvajanju strateških nalog raziskovalne organizacije;
- X. izvedbi institucionalne samoevalvacije;
- XI. mentorskih mestih in postopku določitve mentorjev mladih raziskovalcev;
- XII. kriterijih, ocenjevanju in izboru kandidatov za mlade raziskovalce;
- XIII. usposabljanju mladih raziskovalcev in
- XIV. spodbujanju starostne in spolne uravnoteženosti.

I. OPREDELITEV STABILNEGA FINANCIRANJA

2. člen

(vsebina stabilnega financiranja in upravljanje s sredstvi)

(1) V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju: S-ZRD-O) se zagotavlja sredstva za:

- institucionalni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju: ISF-O), ki je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljaljske in podporne dejavnosti;

- programski steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju: PSF-O), ki je namenjen financiranju raziskovalnih programov in mladih raziskovalcev (v nadaljevanju tudi: MR);
 - razvojni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju: RSF-O), ki je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti ter
 - programe nacionalnih raziskav prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljevanju: PNR-O), ki so namenjene financiranju raziskovanja tematik, značilnih za Republiko Slovenijo.
- (2) Pedagoški inštitut (v nadaljevanju tudi: PI) pripravi načrt sredstev za izvajanje stabilnega financiranja S-ZRD-O, skladno z določbami Uredbe (4. člen).
- (3) Pedagoški inštitut v letnem finančnem poročilu poroča o porabi sredstev stabilnega financiranja, skladno z določbami Uredbe (12. člen).

3. člen

(komisija)

- (1) Direktor imenuje komisijo, v kateri so zastopane predstavnice in predstavniki strokovnih teles PI.
- (2) Naloge komisije je priprava izhodišč za:
- oblikovanje Metodologije razporeditve sredstev stabilnega financiranja S-ZRD-O (v nadaljevanju: Metodologija);
 - evalvacijo raziskovalnih in infrastrukturnih programov;
 - institucionalno samoevalvacijo;
 - dodelitev mentorskih mest raziskovalnim programom in
 - drugo.

4. člen

Načrt razporeditve S-ZRD-O

- (1) Pedagoški inštitut pripravi Metodologijo razporeditve sredstev stabilnega financiranja S-ZRD-O ob upoštevanju ZZrID in podzakonskih aktov. Metodologija je priloga tega pravilnika.
- (2) Na podlagi Metodologije direktor pripravi Načrt razporeditve S-ZRD-O ter ga posreduje v mnenje Znanstvenemu svetu Pedagoškega inštituta in v sprejetje Upravnemu odboru.
- (3) Načrt razporeditve sredstev S-ZRD-O vsebuje razdelitev financiranja v okviru:
- ISF-O, kjer se po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za infrastrukturno dejavnost ter sredstva za upravljavsko in podporno dejavnost;
 - PSF-O, kjer se po ekonomskih namenih ločeno prikažejo sredstva za raziskovalne programe skupaj in za mlade raziskovalce skupaj.
- (4) Do sprejema Metodologije velja, da se dodatna sredstva razdelijo v letu 2022 sorazmerno z dosedanjo razdelitvijo sredstev, pri čemer se upošteva, da je najmanj 50 % dodatnih sredstev v letu 2022 namenjenih PSF-O.

5. člen

(razmerja med vsebinskimi sklopi)

- (1) Razmerja znotraj vsebinskih sklopov se v letu 2022 ohranijo na ravni izhodiščnih, z dne 1. 1. 2022.
- (2) Razmerja med sklopi za naslednje leto se določijo skladno z Metodologijo razporeditve sredstev stabilnega financiranja S-ZRD-O.

6. člen

Prejem in poraba S-ZRD-O

(1) Sredstva za stabilno financiranje Pedagoški inštitut prejema na podlagi šestletne pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z Agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: ARRS), skladno z določili ZZrID in Uredbe. Financiranje se za vsako posamezno leto ureja z aneksom k pogodbi.

(2) Pedagoški inštitut s sredstvi v okviru stabilnega financiranja pokriva stroške oziroma odhodke, skladno z določili Uredbe. Pedagoški inštitut o porabi sredstev poroča ARRS v letnem finančnem poročilu.

II. PSF-O: FINANCIRANJE IN FINANČNI ELEMENTI RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

7. člen

(finančni elementi delovanja raziskovalnega programa)

(1) Finančne elemente delovanja raziskovalnega programa predstavljajo:

- stroški dela,
- stroški materiala in storitev ter
- amortizacija osnovnih sredstev ob upoštevanju obsega, ki je potreben za izvajanje raziskovalnega dela.

8. člen

(vsebina financiranja raziskovalnih programov)

(1) Sredstva za financiranje raziskovalnih programov se zagotavljajo za pokrivanje stroškov dela, stroškov materiala in storitev ter amortizacijo raziskovalne opreme, neposredno potrebnih za izvedbo raziskovalnih programov.

(2) Sredstva za pokrivanje stroškov dela se zagotavljajo za zaposlene raziskovalce ter strokovne in tehnične sodelavce, ki so vključeni v izvajanje raziskovalnih programov, glede na obseg opravljenega dela na raziskovalnem programu.

(3) Sredstva za pokrivanje stroškov materiala in storitev za izvedbo raziskovalnega programa ali diseminacijo rezultatov, se zagotavljajo za:

- neposredne stroške materiala v zvezi z raziskovalnim delom in
- neposredne stroške storitev v zvezi z raziskovalnim delom.

(4) Pogoj za pripoznanje stroškov materiala in storitev je, da jih je na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov mogoče pripisati posameznemu raziskovalnemu programu in da ti stroški niso pokriti iz drugih virov.

(5) V okviru financiranja raziskovalnih programov se zagotavljajo sredstva za amortizacijo raziskovalne opreme, ob upoštevanju obsega, ki je neposredno potreben za izvajanje raziskovalnega programa.

III. PSF-O: EVALVACIJA IN SPREMINJANJE RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

9. člen

(postopki evalvacije obstoječih raziskovalnih programov)

(1) Postopki evalvacije obstoječih raziskovalnih programov se izvajajo na dveh ravneh:

- evalvacija programov s strani ARRS, opredeljena z ocenami programov, ki jih za delovanje pridobijo raziskovalni programi s strani ARRS ob izvedbi evalvacije, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
- evalvacija s strani Pedagoškega inštituta v okviru samoevalvacije, opredeljena s strateško usmeritvijo Pedagoškega inštituta in internimi evalvacijskimi postopki.

(2) Podrobne postopke evalvacije s strani ARRS določa Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podrobne evalvacijske postopke s strani Pedagoškega inštituta pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije Pedagoškega inštituta.

10. člen

(postopki ukinjanja in preoblikovanja raziskovalnih programov)

(1) Ukinjanje in preoblikovanje raziskovalnih programov, vključno z dodeljevanjem višine finančnih sredstev posamičnemu programu skupaj z mladimi raziskovalci, poteka s sklepom direktorja, ob predhodnem mnenju ZS, na predlog direktorja, vodje programa ali najmanj polovice aktivnih raziskovalcev programa na posameznem JRZ, skladno z rezultati obeh evalvacij iz prejšnjega člena. V primeru deljenih programskih skupin odločanje poteka ločeno za vsak JRZ, pri čemer ukinitvev programske skupine na posamičnem JRZ ne vpliva na obstoj le-te na drugem JRZ.

(2) Upoštevanje se rezultati zadnjih izvedenih evalvacij, pri čemer je lahko rezultat razporejanja finančnih sredstev povečanje, zmanjšanje ali ohranitev sredstev posamičnega raziskovalnega programa skupaj z MR-ji.

11. člen

(postopki kreiranja raziskovalnih programov)

(1) Novo PS se lahko ustanovi, če se na JRZ, v teku raziskovanja, pojavi novo vsebinsko področje s področja dejavnosti JRZ, ki ga že obstoječa programska skupina ne pokriva.

(2) Novi raziskovalni program se vzpostavi s sklepom direktorja, ob predhodnem mnenju ZS, na predlog (vsaj enega) raziskovalca, ki je izvoljen vsaj v naziv višjega znanstvenega sodelavca.

(3) Obvezni elementi predloga za vzpostavitev novega programa so:

- vizija razvoja in program dela novega vsebinskega področja, z opisom znanstvene, tehnološke in inovacijske odličnosti,
- opis dosedanjih dosežkov in dela ter njegova vsebinska diferenciacija od obstoječih programov,
- navedba obstoječih nacionalnih in mednarodnih virov financiranja,
- obseg predlaganega financiranja,
- predstavitev predlagane(ga) vodje novega raziskovalnega programa,
- struktura programske skupine,
- zagotavljanje človeških virov in njihov razvoj ter vsebine, opredeljene z evalvacijskimi postopki iz 3. člena tega Pravilnika.

(4) Novi raziskovalni program je financiran iz stebra PSF.

(5) Novoustanovljeni raziskovalni program se uvrsti v ocenjevanje le, če so člani nove programske skupine v zadnjih petih letih (upoštevajo se pet koledarskih let pred letom objave poziva oziroma razpisa, tj. v obdobju 2016–2020) dosegli minimalni obseg sredstev, v povprečju najmanj 0,5 FTE letno, preračunano v sredstva cenovne kategorije A. Med sredstva, pridobljena na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost, štejejo sredstva, pridobljena v okviru prijavitelja in izvajalcev novega raziskovalnega programa.

(5) Programsko skupino sestavljajo vodja in najmanj trije raziskovalci z doktoratom znanosti (skupaj z vodjo najmanj štirje raziskovalci z doktoratom) iz ene ali več RO, člani programske skupine so lahko tudi strokovni in tehnični sodelavci. Če se program izvaja na več RO, mora biti v programski skupini iz vsake RO najmanj en raziskovalec z doktoratom.

(6) Programska skupina, ki izvaja raziskovalni program, mora izpolnjevati vsaj enega od naslednjih kvantitativnih pogojev, kar velja za vse vede:

- dve tretjini raziskovalcev (vključno z vodjo raziskovalnega programa) mora izpolnjevati pogoj $A' \geq 25$ ali $A'' > 0$;

- tri četrtine raziskovalcev (vključno z vodjo raziskovalnega programa) mora izpolnjevati pogoj $A1/2 \geq 25$.

(7) Programska skupina se ukine, če niso več zagotovljeni kadrovske pogoji iz 5. odstavka tega člena ali kvantitativni pogoji iz 6. odstavka tega člena.

(8) PS se lahko preoblikuje v dve ali več PS, če je zadoščeno pogojem iz 3. odstavka tega člena, pod pogojem, da obstoj izhodiščne PS ni ogrožen.

12. člen

(upravljanje raziskovalnih programov in vodenje evidenc)

(1) Če JRO v okviru stabilnega financiranja ustanovi nov raziskovalni program ali preoblikuje obstoječe raziskovalne programe, o ustanovitvi novega raziskovalnega programa ali preoblikovanju obstoječih raziskovalnih programov obvesti agencijo najkasneje v 30 dneh po nastanku spremembe. Obvestilo mora vsebovati osnovne podatke o raziskovalnem programu (naslov, vodja, raziskovalno področje, sestava programske skupine in obseg financiranja v evrih in FTE). Ustanovitev novega raziskovalnega programa oziroma preoblikovanje obstoječih raziskovalnih programov velja od 1. 1. tekočega leta dalje, če n i določeno drugače.

(2) Način upravljanja programov, ki potekajo na več JRO, se opredeli v konzorcijski pogodbi med partnerskimi JRO. Sestavni deli takšne pogodbe so finančna razdelitev sredstev med partnerji, vsebinska razdelitev dela skladno z zadnjo evalvirano programsko dokumentacijo in navedba sodelujočih raziskovalcev.

13. člen

(način spreminjanja raziskovalnih programov in določitev vodje raziskovalnega programa)

(1) Raziskovalni programi v letu 2022 ohranijo vodje iz že potekajočih programov.

(2) Kriteriji za vodjo raziskovalnega programa se določijo skladno s 63. členom Zakona. Vodja PS mora izpolnjevati pogoje za vodjo/nosilca raziskovalnega projekta, je priznan raziskovalec na svojem področju in dobro pozna vsebinska področja ter način delovanja PS. Vodjo PS s tajnim glasovanjem izvolijo raziskovalci izmed sebe.

(3) Sprememba vodje programa se izvede s sklepom direktorja. Predlog spremembe vodje programa lahko poda direktor ali vodja programa ali najmanj polovica aktivnih sodelavcev programa, pri čemer se v primeru deljenih programov za število raziskovalcev posamičnega JRZ upošteva kot utež finančni delež JRZ v programu.

(4) Razlogi za zamenjavo vodje raziskovalnega programa se nanašajo na:

- uspešnost programa ob pretekli evalvaciji, glede na tematsko sorodne programe v RS;
- uspešnost programa ob pretekli samoevalvaciji, glede na ostale programe Pedagoškega inštituta;
- strateško usmeritev Pedagoškega inštituta, glede na preteklo samoevalvacijo;
- druge relevantne kriterije:
 - če vodja ob evalvaciji ne izpolnjuje več pogojev za vodjo PS,
 - na osebno željo vodje,
 - zaradi upokojitve,
 - zaradi prenehanja delovnega razmerja,
 - zaradi smrti,
 - zaradi drugih okoliščin, ki bi lahko onemogočile nemoteno delovanje PS, kot na primer daljša bolezenska odsotnost.

(5) Pedagoški inštitut o spremembah pri vodenju obvesti agencijo najkasneje v 30 dneh po nastanku spremembe.

IV. PSF-O: SESTAVA PROGRAMSKIH SKUPIN

14. člen

(sestava programske skupine)

(1) Pogoji za sestavo programske skupine so določeni z ARRS Splošnim aktom o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(2) Člani PS so: vodja PS, raziskovalci z doktoratom, mladi raziskovalci, lahko direktor, upokojeni raziskovalci in tehnično-administrativno osebje. Nove raziskovalce se v PS lahko vključi, če izpolnjujejo osnovne kriterije za članstvo in se za vključitev pojavi potreba, obenem pa s tem ni porušeno kvantitativno razmerje, kot ga določata 3. in 5. odstavek 11. člena tega akta.

(3) Programsko skupino vodi vodja, ki lahko vodi le eno programsko skupino. Člani programske skupine so lahko vključeni v en sam raziskovalni program. Raziskovalci ter tehnično-administrativno osebje morajo biti zaposleni v RO, ki izvaja raziskovalni program.

(4) Raziskovalca se iz PS lahko tudi izključi, če ne izpolnjuje internih kriterijev, ki jih za svoje delovanje lahko določi PS.

V. ISF-O: UPRAVLJANJE IN EVALVACIJA INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

15. člen

(upravljanje infrastrukturnega programa)

(1) Na Pedagoškem inštitutu se ob sprejetju tega dokumenta izvaja infrastrukturni program (IP) Zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov v sistemu vzgoje in izobraževanja.

(2) Infrastrukturni program izvaja infrastrukturna skupina, ki jo sestavljajo strokovni in tehnični sodelavci ter raziskovalci. Vodi jo vodja, ki je v vsaj 80 % zaposlen na Pedagoškem inštitutu.

(3) Sprememba vodenja infrastrukturnega programa se izvede s sklepom direktorja, ob predhodnem mnenju ZS. Predlog spremembe vodenja programa lahko poda direktor ali vodja infrastrukturnega programa.

Razlogi za zamenjavo vodje infrastrukturnega programa se nanašajo na:

- uspešnost programa ob pretekli evalvaciji glede na sorodne programe v Republiki Sloveniji;
- uspešnost programa ob pretekli samoevalvaciji glede na ostale programe Pedagoškega inštituta;
- strateško usmeritev Pedagoškega inštituta glede na preteklo samoevalvacijo;
- druge relevantne kriterije:
 - na osebno željo vodje,
 - zaradi upokojitve,
 - zaradi prenehanja delovnega razmerja,
 - zaradi smrti,
 - zaradi drugih okoliščin, ki bi lahko onemogočile nemoteno delovanje IP, kot na primer daljša bolezenska odsotnost.

Pedagoški inštitut o spremembah pri vodenju obvesti agencijo najkasneje v 30 dneh po nastanku spremembe.

16. člen

(evalvacijski postopki infrastrukturnega programa)

(1) Evalvacijski postopki infrastrukturnega programa se izvajajo na dveh ravneh:

- evalvacija IP s strani ARRS, opredeljena z oceno, ki jo za delovanje pridobi IP s strani ARRS ob izvedbi evalvacije, ki se izvede najmanj vsakih 6 let;
- evalvacija s strani Pedagoškega inštituta v okviru samoevalvacije, opredeljena s strateško usmeritvijo Pedagoškega inštituta in internimi evalvacijskimi postopki.

(2) Podrobne evalvacijske postopke s strani ARRS določa Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, podrobne evalvacijske postopke s strani Pedagoškega inštituta pa Metodologija o izvedbi samoevalvacije Pedagoškega inštituta.

VI. RSF-O: RAZVOJNI STEBER FINANCIRANJA

17. člen

(namen in delitev razvojnega stebra financiranja)

(1) Razvojni steber financiranja je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti, in sicer z vidikov kakovosti, ustvarjalnosti in inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti ter prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov ali nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in EU, ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja.

(2) Delitev sredstev razvojnega stebra financiranja poteka z vidika razvojnih priorit, opredeljenih v strateškem razvojnem programu, doseganja kazalnikov razvojnih ciljev in z vzpostavitvijo notranjega sistema razvojnih priorit.

VII. PNR-O: PROGRAMI NACIONALNIH RAZISKAV

18. člen

(namen programa nacionalnih raziskav)

(1) Programi nacionalnih raziskav se nanašajo na raziskovanje tematik, značilnih za Republiko Slovenijo. Pedagoški inštitut z notranjim povezovanjem in oblikovanjem večdisciplinarnih predlogov odgovarja na razpis in oblikuje vsebinsko ustrezne predloge.

VIII. FINANCIRANJE NEPREKINJENOSTI DELA MED POSAMEZNI MI PROJEKTI

19. člen

(način zagotovitve financiranja neprekinjenosti dela med posameznimi projekti)

(1) Financiranje neprekinjenosti dela med posameznimi projekti se zagotavlja na način, da Pedagoški inštitut prilagodi obseg raziskovalnega dela razpoložljivim sredstvom, predvidenim v finančnem načrtu. Glavni cilj je zagotavljanje nemotenega raziskovalnega dela in pokrivanje celotnih fiksnih stroškov PI ter ustrezna prilagoditev obsega variabilnih stroškov materiala in storitev.

(2) Sredstva za zagotavljanje zaposlitve raziskovalcem na podlagi 5. odstavka 61. člena ZZrID se, če jih ni mogoče zagotoviti iz prvotnega vira, lahko zagotavlja iz sredstev S-ZRD-O PI ali drugih projektov.

(3) Če sredstva to dovoljujejo, se za čas koledarskega leta neprekinjenost dela zaradi izpada projektnih sredstev PI lahko financira iz raziskovalnega sklada, ki ga po potrebi, skladno z Metodologijo razporeditve sredstev stabilnega financiranja S-ZRD-O, oblikuje direktor.

IX. IZVAJANJE STRATEŠKIH NALOG

20. člen

(izvajanje drugih strateških nalog raziskovalne organizacije)

(1) Strateške usmeritve Pedagoškega inštituta, njihovi cilji in ukrepi za uresničevanje so natančneje opredeljeni v Načrtu in strategiji znanstvenoraziskovalnega in razvojnega dela Pedagoškega inštituta.

(2) Med strateške naloge sodijo:

- institucionalna samoevalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti;
- omogočitev evalvacije raziskovalnih programov s strani ARRS;
- usmerjanje raziskovalnega dela v nova obetajoča in/ali interdisciplinarna področja.

(3) Med strateške naloge v okviru samoevalvacije sodijo ukrepi za doseganje:

- širšega strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva;
- dviga stopnje internacionalizacije;
- uporabe in odprtosti raziskovalne ter institucionalne infrastrukture;
- razvoja kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti;
- prenosa znanja in
- odprte znanosti

X. INSTITUCIONALNA SAMOEVALVACIJA

21. člen

(institucionalna samoevalvacija)

(1) Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija znanstvenoraziskovalne dejavnosti in je namenjena izboljšanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti Pedagoškega inštituta. Poleg rezultatov evalvacije raziskovalnih programov, ki ga izvede ARRS, se v institucionalni samoevalvaciji znanstvenoraziskovalne dejavnosti obravnavajo tudi širši strokovni, družbeni in gospodarski vpliv, stopnja internacionalizacije, uporaba in odprtost raziskovalne ter institucionalne infrastrukture, ukrepi za razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti, prenos znanja in odprta znanost ter druge aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja.

(2) Upravni odbor sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji, ki se izvede v petem letu veljavnosti pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, sklenjene z ARRS. Povzetek poročila o institucionalni samoevalvaciji se objavi na spletni strani Pedagoškega inštituta, v roku enega meseca po njegovem sprejetju. Celotno poročilo se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, in ARRS, najkasneje v roku enega meseca po njegovem sprejetju.

(3) Opravljena institucionalna samoevalvacija je pogoj za pristop k pogajanjem za sklenitev nove pogodbe o stabilnem financiranju za novo pogodbeno obdobje.

XI. MENTORSKA MESTA IN POSTOPEK DOLOČITVE MENTORJEV

22. člen

mladi raziskovalci (namen)

(1) Agencija financira usposabljanje mladih raziskovalcev na Pedagoškem inštitutu z namenom, da se:

- obnovi raziskovalni kader na Pedagoškem inštitutu;
- poveča raziskovalna zmogljivost skupin za izvajanje raziskovalnih programov ter temeljnih in aplikativnih projektov;
- poveča kadrovski potencial za potrebe drugih uporabnikov iz javnega in zasebnega sektorja.

23. člen

(število mladih raziskovalcev za 6-letno obdobje)

(1) Izhodišče za delitev sredstev v letu 2022 so sredstva ARRS za financiranje MR na dan 1. 1. 2022, pri načrtovanju potrebnih sredstev za naslednja leta se upošteva predvideno število MR-jev in prevzete obveznosti za že sklenjene pogodbe z mladimi raziskovalci.

(2) Glede na predvideni obseg sredstev se točno število MRjev določi glede na razpoložljiva sredstva v posameznem letu.

24. člen

(število mentorskih mest na programsko skupino)

(1) Število mentorskih mest na programsko skupino se določi za obdobje 6 let, glede na velikost programske skupine (6-letni obseg sredstev) in kakovost programa. Določitev števila mladih raziskovalcev za celotno 6-letno obdobje programskim skupinam omogoča dolgoročno načrtovanje in avtonomno odločitev glede primerne časa za pridobitev mladih raziskovalcev.

25. člen

(drugi pogoji)

- (1) Mentor ne more usposabljati več kot dveh mladih raziskovalcev hkrati. V kvoto mladih raziskovalcev se štejejo vsi mladi raziskovalci, tudi tisti, ki jim status mladega raziskovalca miruje zaradi starševskega dopusta ali zaradi dalj časa trajajoče bolezni.
- (2) Na Pedagoškem inštitutu mora biti med mentorji najmanj 1/4 mlajših mentorjev. Programske skupine z več kot dvema mentorskima mestoma v 6-letnem obdobju morajo pri izbiri mentorskih kandidatov upoštevati spolno in starostno uravnoteženost.
- (3) Kandidat za mlajšega mentorja je tisti raziskovalec, pri katerem je na dan izteka roka za oddajo prijav na poziv poteklo največ dvanajst let po letu zagovora njegovega prvega doktorata in največ sedemnajst let od zaključenega študijskega programa druge stopnje ali primerljivega študijskega programa.
- (4) Če je kandidat za mlajšega mentorja od zaključka študijskega programa druge stopnje izkoristil dopust iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo v trajanju najmanj šest mesecev za posameznega otroka, se čas po letu zagovora prvega doktorata oziroma čas po zaključenem študijskem programu druge stopnje podaljša za eno leto. Enako velja tudi v primeru odsotnosti zaradi daljše bolezni, v trajanju najmanj šest mesecev, pri čemer se čas podaljša za čas trajajoče odsotnosti.
- (5) Če se program izvaja na več RO, mora biti razpored mentorjev v obdobju financiranja raziskovalnega programa po RO sorazmeren s sredstvi programa na teh RO ali v skladu s pisnim dogovorom, ki ga podpišejo vodja raziskovalnega programa in zakoniti zastopniki vseh RO, ki sodelujejo pri izvajanju raziskovalnega programa.

XII. IZBOR MLADIH RAZISKOVALCEV

26. člen

(razpisi za kandidate za mlade raziskovalce)

- (1) Pedagoški inštitut izbere kandidate za mlade raziskovalce v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje v javnem sektorju, svojimi internimi splošnimi akti, pogoji, ki jih določa Splošni akt o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti in v soglasju z izbranimi mentorji.
- (2) Prvi rok za objavo razpisa za mlade raziskovalce je 15. marca oziroma prvi naslednji delovni dan. Leta 2022 je prvi rok izjemoma 30. junija.

27. člen

(kriteriji za izbor kandidatov za mlade raziskovalce)

- (1) Kandidat za mladega raziskovalca mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 - še nima zaključenega doktorata znanosti oz. pridobljenega znanstvenega naslova doktor/doktorica znanosti;
 - še ni bil zaposlen kot mladi raziskovalec;
 - ima zaključen študijski program druge stopnje oziroma ima primerljivo izobrazbo, doseženo na univerzah v tujini;
 - ima povprečno oceno vseh izpitov in vaj na študijskem programu prve stopnje in študijskem programu druge stopnje najmanj 8,00 (upoštevata se tudi ocena diplomskega in magistrskega dela);
 - od zaključka predhodnega študija do vstopa v shemo financiranja niso minila več kot 4 leta (upoštevata se datum na diplomski/magistrski listini in začetek zaposlitve na RO); meja se dvigne nad 4 leta, če je mladi raziskovalec brez finančne podpore že opravil eno oziroma dve leti podiplomskega študija tretje

stopnje, in sicer se za vsak opravljeni letnik doda eno leto. Če je kandidat za mladega raziskovalca izkoristil starševski dopust v trajanju najmanj šestih mesecev, pri čemer se za enega otroka upošteva eno leto, se meja dvigne nad 4 leta. Enako velja za daljšo bolezen v trajanju najmanj šest mesecev, pri čemer se meja dvigne za dobo dokumentirane bolezenske odsotnosti kandidata.

(2) Če se kandidat za mladega raziskovalca ob sklenitvi pogodbe vpisuje v drugi oziroma tretji letnik študijskega programa tretje stopnje, povprečna ocena vseh izpitov in vaj študijskega programa prve stopnje in študijskega programa druge stopnje ni pomembna.

(3) Kandidati za mlade raziskovalce ne morejo biti tisti, ki se ob podpisu pogodbe vpisujejo v dodatno leto študijskega programa tretje stopnje.

28. člen

(ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce)

(1) Merila za ocenjevanje kandidatov za mlade raziskovalce so:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program;
- vpis v študijski program tretje stopnje;
- prejete nagrade oziroma priznanja;
- objavljeni članki;
- sodelovanje pri raziskovalnem delu;
- ocena razgovora s kandidatom.

(2) Evalvacijo meril določa obrazec *Ocenjevalni list*:

- povprečna ocena študijskega programa druge stopnje oziroma študijskega programa, s katerim izpolnjuje pogoje za vpis v doktorski študijski program (npr. 8,32);
- vpis v študijski program tretje stopnje (0,50 točke);
- univerzitetna Prešernova nagrada (1,00 točka);
- druge nagrade oz. priznanja (0,50 točke za vsako);
- objavljeni članki (1,00 točka za avtorstvo ali sorazmerni del za soavtorstvo);
- sodelovanje pri raziskovalnem delu (do 3,00 točke);
- ocena razgovora s kandidatom/ko (do 30,00 točk).

(3) *Ocenjevalni list* izpolni predsednik komisije za izbor, ki jo imenuje direktor PI. Podpišejo ga vsi člani komisije.

29. člen

(izbor kandidatov za mlade raziskovalce)

(1) Pedagoški inštitut izbiro kandidatov za mlade raziskovalce praviloma opravi do konca avgusta tekočega leta. Dokončen seznam potrdi komisija, ki jo imenuje direktor Pedagoškega inštituta.

(2) Natančen postopek izbora določa Pravilnik o izboru in financiranju mladih raziskovalk in raziskovalcev.

(3) Izbrani mladi raziskovalci, ki ob prijavi na razpis še ne bodo imeli zaključenega študijskega programa druge stopnje, morajo študij zaključiti najkasneje do 15. septembra tekočega leta.

(4) Če kandidat za mladega raziskovalca po oblikovanju seznama odstopi od mesta mladega raziskovalca, preden se usposabljanje začne izvajati, Pedagoški inštitut naknadno izbere novega mladega raziskovalca

(iz seznama obstoječih prijav ali na osnovi novega razpisa), vendar najpozneje do roka za vpis v podiplomski študij, pri čemer prav tako upošteva določbe 27. člena tega Akta.

30. člen

(financiranje usposabljanja)

(1) Pedagoški inštitut financira usposabljanje mladih raziskovalcev do doktorata znanosti, in sicer največ štiri leta.

(2) Sredstva za (so)financiranje usposabljanja mladih raziskovalcev obsegajo:

- stroške dela mladih raziskovalcev, ki so v delovnem razmerju na Pedagoškem inštitutu, in dodatek za mentorstvo mentorjem mladih raziskovalcev na podlagi kolektivne pogodbe, ki ureja javni sektor;
- stroške materiala in storitev, potrebnih za izvedbo programa usposabljanja mladih raziskovalcev, vključno s šolnino, ki jih je mogoče na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov pripisati usposabljanju posameznega mladega raziskovalca;
- amortizacijo manjše raziskovalne opreme, ki jo uporablja posamezni mladi raziskovalec v okviru usposabljanja in se predvidoma amortizira v času usposabljanja.

(3) Dodatek za mentorstvo mentorjem mladim raziskovalcem se obračuna v višini ene ure usposabljanja mladega raziskovalca dnevno in se za vsakega naslednjega mladega raziskovalca poveča v sorazmernem deležu.

(4) Kategorija cene učinkovite ure raziskovalnega dela za mladega raziskovalca se določi na podlagi kategorije cene učinkovite ure raziskovalnega dela programske skupine mentorja. Tako določena kategorija cene učinkovite ure raziskovalnega dela velja za celotno obdobje usposabljanja.

(5) Pedagoški inštitut skrajša dobo financiranja, navedeno v prvem odstavku tega člena, za eno leto, če je mladi raziskovalec ob podpisu pogodbe vpisan v drugi letnik študijskega programa tretje stopnje, in za dve leti, če je vpisan v tretji letnik študijskega programa tretje stopnje.

XIII. USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

31. člen

(program usposabljanja)

(1) Okvirni program raziskovalnega usposabljanja kandidata za mladega raziskovalca je sestavljen iz raziskovalnega in študijskega programa. Raziskovalni program obsega:

- izhodišče raziskovalne naloge mladega raziskovalca in njeno umestitev v raziskovalni program;
- delovno hipotezo/tezo/raziskovalno vprašanje in metode dela;
- cilje raziskave in predvidene rezultate s poudarkom na izvornem prispevku k znanosti.

(2) Študijski program obsega:

- program doktorskega študija s časovno opredelitvijo;
- naziv univerze in fakultete doktorskega študija;
- ime mentorja in somentorja.

(3) Okvirni program raziskovalnega usposabljanja podpišejo raziskovalni mentor, zakoniti zastopnik Pedagoškega inštituta in mladi raziskovalec.

32. člen

(sklenitev pogodbe)

- (1) Pred začetkom usposabljanja mladi raziskovalec predloži potrdilo o vpisu na študijski program tretje stopnje in nato podpiše pogodbo o zaposlitvi, s katero so mlademu raziskovalcu zagotovljene pravice najmanj v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač javnih uslužbencev v javnem sektorju.
- (2) Mladi raziskovalec je polno zaposlen na Pedagoškem inštitutu (upoštevajo se lahko izjeme do skrajšanega delovnega časa v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja).
- (3) Mladi raziskovalec mora uspešno zagovarjati doktorsko disertacijo najkasneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja.

33. člen

(krajše usposabljanje v tujini)

- (1) Mladim raziskovalcem se lahko, če to omogočajo finančna sredstva, namenjena usposabljanju mladega raziskovalca, omogoči krajše usposabljanje v tujini v obliki študijskih projektov na tujih univerzah oziroma raziskovalnih inštitutih ali izvedbe eksperimentalnega dela doktorata, v prid kakovostnejšega usposabljanja in podiplomskega študija doma, in sicer do največ pol leta.
- (2) Zaradi krajšega usposabljanja v tujini se pogodbeni rok za izvedbo programa in obseg razpoložljivih sredstev za usposabljanje ne podaljšata. Zagovor doktorata se opravi v Republiki Sloveniji. Zagovor doktorata je izjemoma možen tudi v tujini, in sicer, če je pri doktoratu sodeloval tuji somentor in je odločitev o zagovoru doktorata v tujini bila sprejeta v soglasju z vsemi deležniki.

34. člen

(poročanje o usposabljanju)

- (1) Pedagoški inštitut je dolžan v 8 dneh od začetka usposabljanja (začetek zaposlitve) pripraviti prijavo za vpis mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev.
- (2) Pedagoški inštitut je dolžan v 8 dneh sporočiti spremembe v zvezi z delovnim razmerjem (prenehanje zaposlitve) mladega raziskovalca v evidenco raziskovalcev. V primeru, da se ugotovi, da mladi raziskovalec ni bil zaposlen na Pedagoškem inštitutu, agencija lahko zahteva vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.
- (3) Pedagoški inštitut je dolžan v roku 8 dni v evidenco raziskovalcev sporočiti uspešno zaključeno doktorsko usposabljanje. Če v evidencah podatek o uspešno zaključenem doktorskem študiju ni zaveden, bo agencija štela, da usposabljanje ni uspešno zaključeno.

35. člen

(poročanje o spremembah)

- (1) Mladi raziskovalec je dolžan ustreznim službam na Pedagoškem inštitutu sporočiti upravičeno odsotnost nad 20 delovnih dni skupaj, kot je starševski dopust ali daljša bolezenska odsotnost, v roku, navedenem v pogodbi. Za čas upravičene odsotnosti nad 20 delovnih dni Pedagoški inštitut vzpostavi mirovanje statusa, tako da s sklepom začasno prekine financiranje in podaljša usposabljanje.
- (2) V primeru prenehanja oziroma spremembe zaposlitve mladega raziskovalca Pedagoški inštitut s sklepom ustavi izplačevanje sredstev.

36. člen

(zamenjava mentorja in programske oziroma raziskovalne skupine)

- (1) Pedagoški inštitut lahko zamenja mentorja zaradi prenehanja delovnega razmerja, upokojitve, smrti ali enoletne dokumentirane odsotnosti mentorja. Če gre za zamenjavo mentorja, ki ne vpliva na druga pogodbena določila, in Pedagoški inštitut zagotovi, da predlagani mentor deluje na istem raziskovalnem področju kot prvotni mentor, o zamenjavi obvesti agencijo.
- (2) O zamenjavi mentorja iz drugih utemeljenih razlogov in zamenjavah, ki niso urejena v prejšnjem odstavku tega člena, prav tako obvesti agencijo.
- (3) Novi mentor mora izpolnjevati pogoje, kot jih določa Pravilnik o izboru in financiranju mladih raziskovalk in raziskovalcev.

37. člen

(neizpolnjevanje pogodbe)

- (1) Mlademu raziskovalcu se delovno razmerje prekine:
 - če izgubi status študenta ali
 - če predčasno prekine usposabljanje ali
 - v drugih primerih, ki jih določa delovno-pravna zakonodaja.
- (2) V teh primerih mladi raziskovalec vrne Pedagoškemu inštitutu polovico sredstev, ki jih je le-ta plačal za kritje šolnin za njegov doktorski študij do prekinitve pogodbe o zaposlitvi, razen če je prišlo do prekinitve delovnega razmerja v prvih treh mesecih po začetku usposabljanja, ali če se Pedagoški inštitut odloči drugače.
- (3) Mladi raziskovalec je dolžan Pedagoškemu inštitutu sredstva iz drugega odstavka tega člena vrniti tudi v primeru, če ne zaključi doktorskega študija najpozneje v enem letu po koncu financiranja usposabljanja, razen če Pedagoški inštitut odloči drugače.
- (4) Zahtevo po prekinitvi usposabljanja lahko poda tudi mentor zaradi neizpolnjevanja obveznosti mladega raziskovalca. Mentor seznani direktorja z utemeljitvijo in predlogom o prekinitvi usposabljanja. Direktor posreduje predlog o prekinitvi usposabljanja mladega raziskovalca z utemeljitvijo mentorja Znanstvenemu svetu.
- (5) Znanstveni svet v najkrajšem možnem času presodi o zahtevi mentorja in o svojih ugotovitvah sprejme obrazloženi sklep ter z njim takoj seznani vodjo programske skupine in vodjo. Če Znanstveni svet ugotovi, da je zahteva mentorja utemeljena, izda sklep, na podlagi katerega se usposabljanje prekine zaradi neizpolnjevanja obveznosti. V primeru prekinitve delovnega razmerja Pedagoški inštitut upošteva pravice, ki jih mlademu raziskovalcu kot zaposlenemu daje delovnoppravna zakonodaja.
- (6) Prekinitve usposabljanja na zahtevo mentorja, vodje programske skupine ali željo mladega raziskovalca v prvih treh mesecih financiranja nima finančnih posledic za mladega raziskovalca, razen če gre za nenamensko porabo sredstev. Sredstva, rezervirana za usposabljanje mladega raziskovalca, se razporedijo v S-ZRD-O.

XIV. SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI

38. člen

(spodbujanje starostne in spolne uravnoveženosti)

- (1) Pedagoški inštitut je zavezan spoštovanju načel enakih možnosti v raziskovanju, to je pravičnemu vedenju in ravnanju v odnosih z vsemi, ki so v različnih vlogah udeleženi v raziskovalnem procesu. To

pomeni odpravljanje vseh oblik diskriminacije ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino (kot je zapisano v Zakonu o varstvu pred diskriminacijo, čl. 1).

(2) Pedagoški inštitut spoštuje in se odziva na zaveze iz političnih in pravnih dokumentov Republike Slovenije in Evropske unije, ki zahtevajo enake možnosti vseh posameznic in posameznikov, ne glede na njihove različne osebne okoliščine, in prepovedujejo diskriminacijo.

(3) Pedagoški inštitut skrbi za enakost spolov v delovnem okolju, ki ne pomeni le odprave diskriminacije po spolu ter spolni usmerjenosti, identiteti in izrazu, ampak tudi proaktivno delovanje za odpravo strukturnih neenakosti ter spolnih stereotipov in predsodkov. Neenakosti glede na spol se upoštevajo tudi v presečišču z drugimi razlogi za neenakost, kot so invalidnost, starost, spolna usmerjenost, vera ali narodnost.

(4) Pedagoški inštitut skrbi za starostno uravnoteženost. S posebno skrbjo za razvoj mlajših znanstvenih kadrov skozi program izobraževanj in usposabljanj, Pedagoški inštitut krepi trajnostno izmenjavo generacij.

XV. KONČNA DOLOČBA

39. člen

(končna določba)

- (1) Spremembe tega Akta so možne samo v pisni obliki, sprejete v skladu z ZZrID.
- (2) Ta Akt začne veljati dan po sprejemu na Upravnem odboru in objavi na internem portalu Pedagoškega inštituta.

Ljubljana, dne 13. 09. 2022

PEDAGOŠKI INŠTITUT
Predsednik Upravnega odbora:

izr. prof. dr. Damijan Štefanc

